

Protokoll

KIRKEMØTET
1989

Bergen
5.-10. november

Sak KM 21/89: NORSK KIRKE I UTLANDET

SAKSDOKUMENT:

Kirkemøtedokument

Dokument 21.1 SAKSORIENTERING

INNSTILLING FRA KOMITE F:

Saksorientering

På bakgrunn av en innstilling fra Rådgivende organ for Norsk kirke i utlandet behandlet Kirkemøtet 1988 en mulig samarbeidsavtale mellom Kirkemøtet og Den norske Sjømannsmisjon. Kirkemøtevedtaket fra 1988 har denne ordlyd:

1. Kirkemøtet ber Den norske Sjømannsmisjon på Den norske kirkes vegne føre videre arbeidet for nordmenn som oppholder seg i utlandet.
2. Kirkemøtet anbefaler et samarbeid mellom Den norske Sjømannsmisjon og Kirkemøtet som gir Kirkemøtet rett til å oppnevne tre medlemmer til Den norske Sjømannsmisjons representantskap.
3. Kirkemøtet ber om å få oversendt Den norske Sjømannsmisjons årsmelding og rammeprogram til rådgivende drøfting.
4. Saken tas opp på nytt i Kirkemøtet til endelig vedtak etter at Den norske Sjømannsmisjons organer har hatt den til behandling.

Den norske Sjømannsmisjons generalforsamling vedtok 18. august i år å gå inn for et avtalefestet samarbeid med Kirkemøtet. Vedtaket fra generalforsamlingen har følgende ordlyd:

1. Generalforsamlingen fastslår at Den norske Sjømannsmisjon påtar seg å videreføre sitt arbeid for nordmenn i utlandet på Den norske kirkes vegne, slik det

er nedfelt i grunnreglenes § 2 og slik også Kirkemøtet 1988 vedtok å anmode Den norske Sjømannsmisjon om.

2. Generalforsamlingen gir sin tilslutning til anbefalingen fra Rådgivende organ for Norsk kirke i utlandet om et samarbeid mellom Den norske Sjømannsmisjon og Kirkemøtet, som gir Kirkemøtet rett til å oppnevne 3 medlemmer av Den norske Sjømannsmisjons representantskap. Det forutsettes at Kirkemøtet gjensidig åpner for at Den norske Sjømannsmisjon får observatørstatus i Kirkemøtet, med talerett i saker som angår Sjømannsmisjonens virksomhet.
3. Kirkemøtet får oversendt Den norske Sjømannsmisjons årsmelding med vedlegg.
4. Under forutsetning av at Kirkemøtet 1989 følger opp sitt prinsippvedtak fra 1988 og aksepterer innholdet i punkt 1-3 ovenfor, vedtar generalforsamlingen følgende grunnregeltilføyelse: § 12 g: "3 representanter oppnevnt av Kirkemøtet".
5. Den norske Sjømannsmisjon finner det rimelig at Den norske kirkes ansvar for Den norske Sjømannsmisjons arbeid konkretiseres ved at samtlige norske menigheter innvilger årlig offer til Sjømannsmisjonens virksomhet. Dette vil i så fall være i samsvar med den svenske rikskollekt, som på en bestemt søndag hvert år tas opp til inntekt for SKUT's arbeid. Kirkemøtet bes om å medvirke til en liknende frivillig ordning i Den norske kirke.

Saken er nå tilbake på Kirkemøtets bord for endelig vedtak.

Merknader fra komiteen

Komiteen er glad for det positive svar Den norske Sjømannsmisjons generalforsamling har gitt på Kirkemøtets forslag til samarbeidsavtale.

Tre punkter i vedtaket fra Den norske Sjømannsmisjons generalforsamling trenger en formell avklaring:

- a) Observatørstatus og talerett
- b) Om oppnevningen av Kirkemøtets tre representanter i Den norske Sjømannsmisjons representantskap
- c) Spørsmålet om årlig offer til Den norske Sjømannsmisjon fra Den norske kirkes menigheter

a) Observatørstatus og talerett

Komiteen reserverer seg mot uttrykket "observatørstatus" som ikke er benyttet i Kirkemøtets forretningsorden. Under henvisning til Forretningsordrenens § 1-6 avviste Kirkemøtets dirigentskap i 1988 votering over et forslag om at "Sjømannsmisjonen innvilges møte- og talerett i saker som gjelder Norsk kirke i utlandet".

De formelle innvendingene mot å innvilge "observatørstatus" er imidlertid ikke til hinder for at Den norske Sjømannsmisjonen blir representert på Kirkemøtet. Kirkemøtets plenumsforhandlinger er åpne for alle interesserte, og en representant fra Den norske Sjømannsmisjon kan innvilges talerett i saker som angår organisasjonens virksomhet. Slik talerett innvilges i forbindelse med Kirkemøtets konstituering.

Komiteen mener også at styreleder eller generalsekretær i Den norske Sjømannsmisjon bør inviteres til den kirkemøtekomite som behandler Sjømannsmisjonens årsmelding.

b) Om oppnevningen av Kirkemøtets tre representanter til Den norske Sjømannsmisjons representantskap

Komiteen finner det naturlig at Kirkemøtets tre representanter velges blant Kirkemøtets egne medlemmer. Uavhengig av Sjømannsmisjonens valgperiode oppnevnes Kirkemøtets representanter i begynnelsen av hver 4 års periode, og for de 4 årene Kirkemøtet selv er valgt.

I tråd med det som synes å ha vært forutsetningen under saksgangen hittil, mener komiteen at Kirkemøtet selv bør foreta oppnevningen av sine representanter, og ikke delegere dette til Kirkerådet. Dette kan synes å stride mot vedtaket om Kirkemøtets oppnevningspraksis (KM sak 16/84), men nevnte vedtak dekker ikke uten videre den saken som her er aktuell. Det heter i vedtaket: "Kirkemøtet bemyndiger Kirkerådet til å foreta oppnevning når både Kirkemøtet og andre instanser i Den norske kirke er bedt om oppnevning, dersom annet ikke er bestemt" (sak 16/84, pkt. 2). I det følgende underpunkt sies det at dette gjelder oppnevninger "når vedkommende organisasjon/institusjon anmoder om det" (pkt. 2 a).

I foreliggende sak er ikke Kirkemøtet bedt om å

svare på en slik anmodning. Det er Kirkemøtet selv som forutsetter at samarbeidet med Den norske Sjømannsmisjon "gir Kirkemøtet rett til å oppnevne tre medlemmer..." (KM-sak 21/88). Vi har derfor med en noe annen sak å gjøre enn det som er forutsatt i KM-sak 16/84, pkt. 2.

Norsk kirke i utlandet er en sak av vidtrekkende betydning for vår kirke. Viktigheten av det samarbeid mellom Sjømannsmisjonen og Kirkemøtet som nå kommer i stand, kan få en naturlig understrekning ved at Kirkemøtet selv oppnevner sine representanter.

c) Spørsmålet om årlig offer til Den norske Sjømannsmisjon fra Den norske kirkes menigheter

Komiteen går inn for at menighetene orienteres om Kirkemøtets samarbeidsavtale med Den norske Sjømannsmisjon, og anbefales å innvilge et årlig offer til organisasjonen.

Forslag til vedtak

1. Kirkemøtet 1989 uttrykker sin glede og takknemlighet over at Den norske Sjømannsmisjon har påtatt seg å videreføre sitt arbeid for nordmenn i utlandet på Den norske kirkes vegne og at organisasjonen har gitt sin tilslutning til de forslag om samarbeid som ble vedtatt på Kirkemøtet 1988.
2. Som ledd i dette samarbeid vil Kirkemøtet blant sine medlemmer oppnevne tre representanter til Den norske Sjømannsmisjons representantskap.

Kirkemøtet vil få oversendt Den norske Sjømannsmisjons årsmelding med vedlegg.
3. Kirkemøtet 1989 vil anbefale for fremtidige Kirkemøter at en representant for Den norske Sjømannsmisjon gis talerrett i plenum i saker som angår Sjømannsmisjonens virksomhet (Kirkemøtets forretningsorden, § 3-3).
4. En representant for Den norske Sjømannsmisjon inviteres til den komite som behandler årsmeldingen fra Den norske Sjømannsmisjon (Kirkemøtets forretningsorden, § 5-4).
5. Kirkemøtet anbefaler samtlige menigheter i Den norske kirke å innvilge et årlig offer til Den norske Sjømannsmisjons virksomhet.

PLENUMSBEHANDLING:

Dirigent: Tone Thorp
Saksordfører: Kaare M. Bakke

Følgende hadde ordet:

Kaare M. Bakke, Per Lønning, Bjørn Bue, Knut Risnes, Ragnhild Veiteberg, Arthur Sandved og Bjørn Hareide.

Fremsatte forslag

Bjørn Bue foreslo pkt. 4 endret slik at ordlyden blir som følger:

En representant for Den norske Sjømannsmisjon inviteres til komitebehandlingen av årsmeldingen fra Den norske Sjømannsmisjon (Kirkemøtets forretningsorden, § 5-4).

Voteringer

Bjørn Bues forslag ble vedtatt.

KIRKEMØTET'S
VEDTAK

1. Kirkemøtet 1989 uttrykker sin glede og takknemlighet over at Den norske Sjømannsmisjon har påtatt seg å videreføre sitt arbeid for nordmenn i utlandet på Den norske kirkes vegne og at organisasjonen har gitt sin tilslutning til de forslag om samarbeid som ble vedtatt på Kirkemøtet 1988.
2. Som ledd i dette samarbeid vil Kirkemøtet blant sine medlemmer oppnevne tre representanter til Den norske Sjømannsmisjons representantskap.

Kirkemøtet vil få oversendt Den norske Sjømannsmisjons årsmelding med vedlegg.
3. Kirkemøtet 1989 vil anbefale for fremtidige Kirkemøter at en representant for Den norske Sjømannsmisjon gis talerett i plenum i saker som angår Sjømannsmisjonens virksomhet (Kirkemøtets forretningsorden, § 3-3).
4. En representant for Den norske Sjømannsmisjon inviteres til komitebehandlingen av årsmeldingen fra

Den norske Sjømannsmisjon (Kirkemøtets forretningsorden, § 5-4).

5. Kirkemøtet anbefaler samtlige menigheter i Den norske kirke å innvilge et årlig offer til Den norske Sjømannsmisjons virksomhet.

*

Vedtaket var enstemmig.